

තැවර්ගේ උරුමය

Thatcher's legacy

2013 අප්‍රේල් 9

විලියේ ෆැසිස්ට් ආඥාදායක ජෙනරාල් ඔගස්ටෝ පිනෝෂේගේ මිතුරෙකු හා දකුණු අප්‍රිකාවේ වාර්ගික වෙනස්කම් කිරීමේ ඇපාතයිඩ්වාදයේ ආධාරකරුවෙකු වූ 87 වියැති මාග්‍රට් තැවර්, හෘදයාබාධයකින් මිය ගියා ය.

ශ්‍රේෂ්ඨ රාජ්‍යතාන්ත්‍රිකාවක් ලෙස තැවර්ට පල කෙරෙන මාධ්‍ය ප්‍රශංසා හෝ පූර්ණ හමුදා ගෞරවාචාරය සහිත ජාතික ශෝක දිනයක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීමෙන් හෝ ඇය මිය ගියේ බ්‍රිතාන්‍ය දේශපාලනයේ වඩාත් ම වෛරයට පාත්‍රවූ තැනැත්තියක් ලෙස ය යන විවාදයට තුඩු දෙන කාරනය වසං කල නො හැකි ය.

ඇයගේ මරනය පිලිබඳ නිවේදනය කෙරෙහි බොහොමයක් වැඩිකරන ජනතාව, ගනනට නොගන්නා, අවඥා සහගත හා සමහරවිට සතුට පලකරන ප්‍රතිචාරයක් පවා දක්වනු ඇත. ඇයගේ මරනය සැල වී පැය ගනනක් තුළ හිටි ගමන් ම බොහෝ නගරවල විදි සාදයන් පැවැත් වින.

තැවර් හා වින්ස්ටන් චර්චිල් අතර නිරන්තර සාදාශ්‍රයන් ඇඳ තිබේ. ඒවා නිවැරදි නො වේ. බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යවාදයේ දක්ෂිණාංශික ආරක්ෂකයෙකු වූ චර්චිල්ගේ විරුද්ධවාදීන් පවා ඔහුගේ පැහැදිලි දේශපාලන ආයාමය බැහැර නො කරනු ඇත. උග්‍ර අර්බුදයක අවධියක දී ඉතිහාසය ඇමතීමටත්, පාලක ප්‍රභූව තුළ ඔහුගේ ස්වාභාවික ඡන්ද බල ප්‍රදේශයෙන් බොහෝ ඇත සමාජ ස්ථරයන්ට ආයාචනා කිරීමටත් ඔහු සමත් විය. ඊට සපුරා වෙනස් අයුරින්, "නොහැරෙන කාන්තාව" වැනි ගැති මාධ්‍යය සඳහා සකස් කල මුග්ධ උද්ධෘතයන් පමණක් විනා, තැවර් පල කල එකඟ බුද්ධිමත් වැකියක් හෝ සොයා ගැනීමට නො පුළුවන.

ඉංග්‍රීසි මධ්‍යම පන්තිය අතර ඇති පටු අදහස් හා පිලිස්තීනු සියලු දේ මාග්‍රට් හිල්ඩා රොබට්ස් කැටිකර ගනියි. පොහොසත් සැමියෙක් හිමිකර ගැනීමෙන් උරුම කරගත් ඇයගේ බොහෝ සාර්ථකත්වයන් හමුවේ, ඇය නිමග්නව සිටියේ මුලුමනින් ම ස්වයං සාර්ථකත්වය හා පොහොසත් වීමට ය. එසේවූ පරිද්දෙන් ඇගේ දේශපාලන දක්ෂතා අන්තර්ගත කර ගත්තේ, සමාජ නැගීමේ දරුණු කපටිකම හා නිර්දයභාවය යි.

වැදගත්කමේ එවන් තත්වයක් කරා නැගීමේ දී වඩාත් සිත් ඇද ගන්නේ, ඇගේ පෞද්ගලික වර්තාපදානයට වඩා, "සමාජය තරම් වන අන් කිසිවක් නැත" යන ඇගේ ප්‍රකාශය මගින් කැටිකර දක්වන, සාපේක්ෂව එවන් කමකට නැති හා දේශපාලනිකව දූෂිත සමාජ ප්‍රභවයන්ගෙන් නිර්මිත පුද්ගලත්වයක හැකියාව

ඇතිකල ඓතිහාසික අවස්ථා ය.

1975 දී තැවර් කොන්සවේටිව් පක්ෂයේ නායකත්වයට නැග ගැනීම පෙන්නුම් කලේ, බ්‍රිතාන්‍යයේ හා ජාත්‍යන්තර දේශපාලනයේ දක්ෂිණාංශික මාරුව යි. එම තත්වය වර්ධනය වූයේ, 1968 හා 1975 අතර කාලයේ යුරෝපය බිඳ දමන ලද පුපුරන සුලු පන්ති අරගලයන්ගේ රැල්ල බැසයාමත් සමග ය. 1974 පතල් කම්කරුවන්ගේ අරගලයෙන් පරාජයට පත්කරන ලද ඇගේ පූර්වගාමියාවූ එඩ්වඩ් හින්ට් වඩාත් ම නො කැමතිවූ බ්‍රිතාන්‍ය පාලක පන්තියේ අතිශය දූෂිත හා ප්‍රතිගාමී කොටස් තෝරාගත් වාහනය වූයේ ඇය යි.

එක්සත් ජනපදය තුළ අනුගමනය කල "රීගන් ආර්ථික විද්‍යාව" අනුපුරනය කල මිල්ටන් ෆ්‍රීඩ්මාන්ගේ මූල්‍යවාදය වෙත ලබාදුන් ඇගේ පිටුබලය සහිතව තැවර්, නො වෙන්කල හැකි පරිද්දෙන් රොනල්ඩ් රීගන්ගේ ජනාධිපතිත්වය සමග සහයෝගී වූවා ය. පෞද්ගලික ධන සමුච්ඡයකරනයේ සියලු සීමා ඉවත් කිරීම අරමුණු කරගත් ඇගේ අගමැති කාලය (1979-1990) පෙරට ගියේ, සමාජවාදයේ සියලු සීමා මායිම් "අකුලා දැමීම" යන සටන් පාඨය යටතේ ය. මින් අදහස් කලේ, පශ්චාත් යුද්ධ අවධිය තුළ කම්කරු පන්තිය විසින් දිනාගත් සියලු ම සමාජ සහන අතුගා දැමීම යි.

සිදු වූ පරිද්දෙන් ම ඇගේ දේශපාලන ආයාචනය යොමු වූයේ, බදු කපාහැරීම්, පොදු වත්කම් කුණු කොල්ලයට විකුණා දැමීම හා සමපේක්ෂනයේ උත්පාතයක් මගින් අරමුදල් සම්පාදනය කල, ඉක්මනින් ම ධනවත් වීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් පිලිබඳව පොරොන්දුව මත මෙහෙයවා ගත්, ප්‍රධාන කොට ම සුපිරි මධ්‍යම පන්තික කොටස් වෙත ය. කර්මාන්තයේ විනාශය ලත්ඩන් නගරය බිඳ විසුරුවා දැමීම සමග අත්වැල් බැඳගෙන, වෘත්තීය සමිති බිඳීම, ශුභ සාධන මත ප්‍රහාර හා බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යවාදයේ අවශ්‍යතා ආක්‍රමනශීලීව පෙරදැරිකර ගැනුනි. ප්‍රතිපලය වූයේ, මහා විරැකියාව හා ප්‍රචන්ඩ පන්ති ගැටුම් ය.

මාධ්‍ය විසින් දැන් ඓතිහාසික වාර්තාවෙන් මකා දමමින් ඇති තැවර්ගේ අපරාධ අතුරින් එකක් නම්, 1981 දී බ්‍රිතාන්‍ය රාජ්‍යයක් වන උතුරු අයර්ලන්තයේ සින් ෆෙන්නි පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී බොබ් සැන්ඩ්ස් හා තවත් සිරකරුවන් නව දෙනෙක් සාගින්නෙන් මියයාමට හැරීමේ දී ඇය ඉටුකල මුඛ්‍ය ක්‍රියාකලාපය යි. වසරක් ඉක්ම යද්දී ඇය මැල්විනාස්/ෆෝක්ලන්ඩ්

දූපත් මුල් කරගෙන, මැතිවරණ වාසි ගැනීම සඳහා ආණ්ඩුවට එරෙහිව යුද්ධය දියත් කලා ය. යුද්ධය පැවති දිනවල දී පසුබසිමින් තිබූ ඒආර්ඒ ජනරාල් බෙල්ගොවනෝ යන සැහැල්ලු යුද නැව, ජීවිත 323ක් ද සමගින් මහා බ්‍රිතාන්‍ය විසින් හිතුවක්කාරී ලෙස පනවන ලද ඇතුල් වීම තහනම් කලාපයෙන් පිටත දී හිතාමතා ම ගිල්වා දමන ලදී. තැවර්ගේ දකුණු අත්ලාන්තික් මද්‍යාවය, 900ක් ජීවිත බිලිගත් අතර තවත් විශාල සංඛ්‍යාවකගේ ජීවිත සඳහට ම පලදු කර දැමී ය.

බෙහෙවින් පාරම්බාන ලද ඇගේ සියලු ජයග්‍රහණ සඳහා දායකත්වය සපයමින්, “යකඩ ගැහැනිය” ලෙස නිරූපිත තැවර්ගේ ඉමහත් වාසියට තිබුණේ, ඇය සටන් කලේ පැරදීමට තීන්දුකර තිබූ සතුරන් සමග පමනක් වීම යි.

ආණ්ඩුවා ජුන්ටාව සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිතව ම කාරනය මෙය විය. සියල්ලටත් වඩා වැදගත් වන්නේ, ඇය කම්කරු පන්තියට එල්ල කල ප්‍රහාරයේ දී, ලේබර් හා වෘත්තීය සමිති නිලධාරියන් ලැබුණු ක්‍රියාකාරී සහයෝගයේ වාසිය යි. බලයේ රැදී සිටීම පිනිස ඡන්ද පදනමේ දී ඇය, ලේබර් පක්ෂයේ කොටසක් විසින් සමාජ ප්‍රජාතාන්ත්‍රීය පක්ෂය ගොඩනැගීම මත පාදකවූ අතර සියල්ලටත් වඩා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය සමග අත්වැල් බැඳගත් ලේබර් පක්ෂය විසින් ඇගේ ආන්ඩුව කෙරෙහි පලවූ මහජන විරෝධය ක්‍රමානුකූල ව විසුරුවා හැරීම මත රඳුනා ය.

මෙය එහි උච්ඡස්ථානයට ලඟා වූයේ, වසරක් දිගට ඇදී ගිය 1984-85 අවධියේ පහළ කම්කරු වැඩවර්ජනය හුදෙකලා කොට පාවාදීම තුළ ය. වර්ජනය පැවැති කාලය තුළ පිකට් වැටවල දී දෙදෙනෙක් මරුමුවට පත් ව, 1,000ක් දෙනා ක්ෂණිකව දොට්ට දමා, 200ක් සිරගත කොට, 13,000ක් අත්අඩංගුවට ගත් අතර කම්කරුවෝ 20,000ක් පමණ තුවාල ලැබූහ.

පහළ කම්කරුවන්ගේ පරාජය, ලේබර් හා වෘත්තීය සමිති විසින් කම්කරු පන්තියේ කිසිදු සමාජ අවශ්‍යතාවක් ආරක්ෂා කිරීම අතහැර දැමීම සඳහා නිකුත්වූ සංඥාව යි. පන්ති අරගලය හා කම්කරු සහයෝගිතාව පිලිබඳ මොන ම මතියක් හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමටත්, “නිදහස් වෙලදපොල” වැඩපිලිවෙල වැලඳ ගැනීම හා ලේබර් පක්ෂය මහා ව්‍යාපාරිකයේ දක්ෂිණාංගික පක්ෂය බවට විවෘතව ම පරිවර්තනය කිරීමේ “නව යථාර්තය,” සංකේත වචනය බවට පත් විය.

ලේබර් පක්ෂය වේගයෙන් “තැවර්වාදයට” අනුගත වෙමින් සිටිය දී වුව ද ඇගේ ඉදිරි දර්ශනය දරන

හරිමින් තිබුණි.

ලේබර් පක්ෂයේ හා වෘත්තීය සමිතිවල කිසිදු විරෝධයක් නො පැවතිය දී වුව ද මැතිවරණ ව්‍යසනයක් වලක්වා ගැනීමේ අටියෙන් 1990 දී ගැඹුරින් ම හේද හින්නව පැවැති ඇගේ ම පක්ෂය විසින් උත්සවශ්‍රීයකින් තොර ව ම ඇය ඉවත ලිය. ඒ වනවිට තැවර්ගේ ප්‍රතිගාමී ආර්ථික හා සමාජ ප්‍රතිකර්මයන්හි සමාජයීය ව විනාශකාරී වූ ප්‍රතිවිපාක හොදින් ම පැහැදිලිව තිබුණි. දශකයකට මඳක් වැඩි කාලයක් තුළ, කම්කරු පන්තියේ තත්වය, මූල්‍ය වංශාධිපතිත්වයේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් තියුණු ලෙස පසු බස්සවනු ලැබිණි. රටේ සමස්ත ප්‍රදේශයන් ම දුප්පත්කමේ හා අඩු වැටුප් රැකියා සහිත කාර්මික මුඩුබිම් බවට පත් කරනු ලැබිණ. රූපටි මර්ඩොක් හා නො ගිනිය හැකි තරම් රුසියානු කතිපයාධිකාරීන්ගේ ක්ෂේම භූමියක් වූ සුපිරි ධනපතින්ගේ සාපරාධී කටයුතුවල මධ්‍යස්ථානය බවට පරිවර්තනය වීමේ මඟට බ්‍රිතාන්‍ය එලැඹ තිබුණි.

බුද්ධිමය හා සංස්කෘතික ජීවිතය හඳුනා ගත නො හැකි තරමට පිරිහෙලනු ලැබිණි.

පසුව එලැඹි වසරවල, ආර්ථික නිෂ්පාදනයේ කිසිදු සංවර්ධනයකට අසම්බන්ධිත ව්‍යාජ ප්‍රාග්ධනයේ දැවැන්ත සම්ප්‍රවේශකරනය හා නයෙන් දහනය කල වගකීම්වල පුපුරායාමක් සලකනු කල තැවර්වාදී ආර්ථික මොඩලයේ අස්ථාවර පදනම්, ගෝලීය කොටස් වෙලදපොලවල අර්බුද මාලාවක් නිර්මානය වීමට තුඩු දුන්නේ ය. එතෙකුදු වුවත්, ඇගේ ස්වයං ප්‍රකාශිත දේශපාලන උරුමක්කාරයා වූ ටෝනි බ්ලෙයාර් යටතේ ලේබර් පක්ෂය, තැවර්ගේ ප්‍රතිපත්ති ගැඹුරු කරමින් අඛණ්ඩ ව පවත්වා ගෙන ගියේ ය.

තවත් බොහෝ දේ කිව හැකි හා කිව යුතු ය. එහෙත්, මහා කප්පාදු, දවසේ නියමය ව පැවැති 2008 මූල්‍ය බිඳ වැටීමෙන් ගතවන වසර පහ තුළ, ඕනෑ ම වෛෂයික අගැයීමක් පැහැදිලි කරන්නේ, තැවර්ගේ සැබෑ උරුමය වනාහි, 20 වන සියවසේ මුල් භාගයේ පටන් ධනවාදය විසින් හැඩ ගැස්වූ දැවැන්ත ම ආර්ථික හා සමාජ අර්බුදය බව යි.

ධනය “පහලට පෙරි එන” හා “වෙලද පොලේ ආශ්චර්යය” තුලින් සුරක්ෂිත කරන, සියල්ලන් සඳහා සෞභාග්‍ය සමග බ්‍රිතාන්‍ය, “නිවසක් සතු-ප්‍රජාතාන්ත්‍රීය” ලෙස දක්වන ලද, ඇගේ මුග්ධ හා මුලුමනින් ම වංකවූ “ජනප්‍රිය ධනවාදයේ” මොන ම පොරොන්දුවක් හෝ ඉතිරිව ඇත්තේ නැත. මතු පරම්පරාව ඇය සලකනු ඇත්තේ, සිදු වෙමින් තිබෙන ධනේශ්වර සමාජ හා දේශපාලන ජීවිතයේ කුනුවීමෙහි ආරම්භක අදියරයන් අරා සිටි තැනැත්තියක් ලෙස ය.

ජූලි ගයිලන්ඩ් හා ක්‍රිස් මාස්ඩන්